

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/348/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2112226946
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2112226946.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v právnej veci navrhovateľa: Orange Slovensko, a.s., Metodova 8, Bratislava, IČO: 35 697 270, zastúpeného advokátom: Mgr. Martinom Katriakom, so sídlom Dr. Vladimíra Clementisa 10, Bratislava, proti odporcovi: V. P., nar. XX.XX.XXXX, naposledy trvale bytom Y., J. E. XXXX/XX, t.č. na neznámom mieste, v konaní zastúpený súdom ustanovenou opatrovníčkou: JUDr. F. I., vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Piešťany, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Námestie legionárov 5, Prešov, IČO: 42 176 778, zastúpeného advokátom: JUDr. Igorom Šafrankom, so sídlom Svidník, ul. Sov. Hrdinov 163/66, o zaplatenie 1.208,85 Eur s príslušenstvom, na odvolanie vedľajšieho účastníka proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 13.05.2013, č.k. 13C/29/2013-80, v časti o zaplatenie 462,- Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti o zaplatenie 462,- Eur s príslušenstvom a vo výroku o náhrade trov konania r u š í a vec mu v zrušenom rozsahu v r a c i a na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi istinu vo výške 1.208,85 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,25% ročne z dlžnej sumy od 22.04.2011 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, ako aj povinnosť zaplatiť trovy konania navrhovateľa Mgr. Martinovi Katriakovi, advokátovi, v sume 293,10 Eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Rozhodnutie prvostupňový súd s použitím ust. § 269 ods. 2, § 365, § 369 ods. 1, § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, vecne odôvodnil v podstate tým, že mal za preukázané, že nárok navrhovateľa nie je premlčaný, nakoľko tento návrh bol podaný dňa 28.12.2012, k porušeniu povinností zo strany odporcu došlo až prvým obmedzením poskytovania služieb, čo bolo až v mesiaci január 2011, návrh bol podaný v dvojročnej premlčacej lehote. Čo sa týka náhrady škody, v danom prípade nejde o nárok za zmluvnú pokutu, ide však o rozdiel medzi predajnou cenou mobilného telefónu a jeho akciovou cenou. V konaní bolo preukázané, že odporca riadne a včas nezaplatil cenu poskytovaných služieb vo výške 746,85 Eur vyfakturovaných v období 2010/12 - 2011/02, keď ďalšia časť pohľadávky sa týka náhrady sumy 462,- Eur ako náhrady škody, ktorá zodpovedá rozdielu medzi predajnou cenou mobilného telefónu a jeho akciovou cenou. Navrhovateľ si dôvodne uplatnil v zmysle všeobecných zákonných podmienok čl. 11 bod 11.14 úrok z omeškania vo výške 9,25% ročne, a to dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie uvedenej v pokuse o pokonávku, t.j. od 22.04.2011. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., priznal navrhovateľovi náhradu trov konania a právneho zastupovania vo veci advokátom v celkovej výške 293,10 Eur, a to za zaplatený súdny poplatok za návrh v sume 72,- Eur a za trovy právneho zastupovania advokátom v zmysle vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.

Proti tomuto rozsudku v časti o zaplatenie 462,- Eur s príslušenstvom podal prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie vedľajší účastník, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa nad sumu 746,85 Eur zamietol a vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov konania. Podľa odvolateľa súd prvého stupňa nedôvodne zaviazal odporcu na zaplatenie sumy nad 746,85 Eur, t.j. na sumu 462,- Eur, pričom sa vôbec nevysporiadal s námietkami vo vzťahu k zmluvnej pokute transformovanej na náhradu škody. Sám navrhovateľ pritom porušil povinnosť podľa § 4 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z., keď predávajúci nesmie viazať predaj výrobkov alebo poskytovať služby na predaj iného výrobku alebo na poskytnutie služby. Škoda nemôže predstavovať rozdiel medzi akciovou a trhovou cenou mobilu, malo by ísť o skutočnú škodu. Išlo by opäť len o paušalizovanú náhradu škody, teda judikatúrou zakázanú modifikovanú zmluvnú pokutu, pričom neprijateľnú a absolútne neplatnú zmluvnú podmienku nie je možné modifikovať. Odvolateľ uviedol, že nárok na hovorné - neuhradené služby považuje za dôvodný a jeho aktivita v konaní sa týka len zmluvnej pokuty modifikovanej na náhradu škody. Uplatnil si tiež náhradu trov konania vo výške 141,62 Eur.

Odporca, resp. jemu ustanovená opatrovníčka odvolací návrh nepodala, k doručenému odvolaniu vedľajšieho účastníka sa písomne vyjadrila tak, že súhlasí s odvolaním vedľajšieho účastníka.

Navrhovateľ odvolací návrh nepodal, k doručenému odvolaniu vedľajšieho účastníka sa písomne nevyjadril.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - vedľajším účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ podľa obsahu použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie vedľajšieho účastníka je dôvodné, v dôsledku čoho je nevyhnutné rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Vzhľadom na to, že odvolanie bolo podané výslovne v časti o zaplatenie sumy 462,- Eur s prísl. (ako uplatnenej náhrady škody), vo zvyšnej časti, t.j. o zaplatenie sumy 746,85 Eur s prísl. (za neuhradené služby) odvolanie podané nebolo, v tejto časti preto rozsudok súdu prvého stupňa nadobudol právoplatnosť a nestal sa predmetom odvolacieho prieskumu.

Ako prvou otázkou sa odvolací súd zaoberal otázkou prípustnosti podaného odvolania zo strany vedľajšieho účastníka na strane odporcu.

Ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je (§ 93 ods. 1 O.s.p.).

Ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu (§ 93 ods. 2 O.s.p.).

Do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh (§ 93 ods. 3 O.s.p.).

V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností (§ 93 ods. 4 O.s.p.).

Účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje. Ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom, môže podať odvolanie aj vedľajší účastník (§ 201 ods. 1 O.s.p.).

Odvolací súd poukazuje na nižšie uvedenú argumentáciu obsiahnutú v uznesení Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 188/2012. Z právnej úpravy vedľajšieho účastníka obsiahnutej v Občianskom súdnom poriadku vyplývajú niektoré rozdielnosti, ktoré sa v právnom postavení vedľajších účastníkov prejavujú vo viacerých smeroch, okrem iného tiež v tom, že niektorí vedľajší účastníci majú právo podať odvolanie s obmedzením, že tento ich úkon nemôže odporovať úkonu (vôli) nimi podporovaného účastníka, iní vedľajší účastníci majú v zmysle vid' § 201 veta druhá O.s.p. samostatné, od účastníka nezávislé právo podať odvolanie. V zmysle vyššie citovaných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku a tiež v súlade s názormi prezentovanými v odbornej právnickej literatúre (vid' Jaroslav Krajčo a kol., Občiansky súdny poriadok - Komentár, I. diel, str. 380, Eurounion, 2010) predpokladmi účasti vedľajšieho účastníka v konaní sú: a/ výzva účastníka konania alebo podnet vedľajšieho účastníka konania, b/ uvedenie na strane ktorého účastníka bude vedľajší účastník vystupovať, c/ preukázanie právneho záujmu vedľajšieho účastníka na výsledku sporu (ak nejde o prípad, v ktorom tento záujem vyplýva z osobitného zákona - k tomu vid' tiež ďalej), d/ rozhodnutie súdu o prípustnosti vedľajšieho účastníka (ak účastník konania vznesie námietku neprípustnosti vedľajšieho účastníctva), e/ súhlas vedľajšieho účastníka, ak jeho vstup navrhol účastník konania, f/ súhlas (hlavného) účastníka konania, na strane ktorého má vedľajší účastník vystupovať, ak podnet na vstup dal sám vedľajší účastník.

Vedľajší účastník môže do konania vstúpiť buď z vlastnej iniciatívy alebo iniciatívy účastníka konania. Pokiaľ označený subjekt urobí procesný úkon prejavujúci jeho vôľu vstúpiť do konania, stáva sa vedľajším účastníkom vo chvíli, keď súdu dôjde jeho písomné oznámenie alebo keď svoj úkon urobí ústne do súdnej zápisnice; k vzniku vedľajšieho účastníctva sa nevyžaduje rozhodnutie súdu. Súd z vlastnej iniciatívy neskúma, či je vedľajšie účastníctvo prípustné, alebo neprípustné; o (ne)prípustnosti vedľajšieho účastníctva rozhoduje, ak niektorý z účastníkov namietne neprípustnosť vstupu vedľajšieho účastníka do konania. Aj vtedy, keď vstup do konania iniciuje samotný vedľajší účastník, majú účastníci právo vyjadriť sa k jeho úkonu, ktorým prejavil, že vstupuje do konania, a prípadne namietat neprípustnosť tohto vstupu.

V prípadoch, na ktoré dopadá ustanovenie § 93 ods. 2 O.s.p., zákon nestanovuje ako podmienku účasti tretej osoby na konaní skutočnosť, že táto osoba má záujem na výsledku konania. Legitimácia na vstup vedľajšieho účastníka do konania, ktorá je inak vyvodzovaná z jeho právneho záujmu na výsledku sporu (§ 93 ods. 1 O.s.p.), tu vyplýva priamo zo zákona (vid' tiež Števíček / Ficová a kol. Občiansky súdny poriadok - Komentár, Nakladateľství C. H. Beck, 2009, str. 238). V prípade takejto právnickej osoby je pre jej procesné postavenie vedľajšieho účastníka nevyhnutné, aby predmetom jej činnosti bola ochrana práv, o ktoré v konaní ide.

V oboch prípadoch, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia § 93 ods. 1 a 2 O.s.p., je podstatnou podmienkou vedľajšieho účastníctva v konaní súhlas (hlavného) účastníka, na strane ktorého vedľajší účastník chce vystupovať (vid' vyššie podaný výpočet predpokladov vedľajšieho účastníctva, konkrétne písm. f/). Potreba súhlasu účastníka, ktorý má byť v konaní podporovaný vedľajším účastníkom, vyplýva zo samej podstaty a účelu vedľajšieho účastníctva. Z ustanovenia § 93 O.s.p. nemožno žiadnym spôsobom vyvodit', že by vedľajší účastník mohol v konaní vystupovať napriek nesúhlasu „ním podporovaného“ účastníka; svoj nesúhlas s vedľajším účastníctvom tento účastník nemusí ani odôvodňovať. Je pojmovovo vylúčené, aby účastník konania bol pred súdom podporovaný niekým, účasť ktorého v konaní si neželá. To, že niekto chce v konaní pred súdom podporovať (hlavného) účastníka konania v procesnom postavení vedľajšieho účastníka, automaticky neznamená, že ním poskytovaná procesná pomoc je hlavnému účastníkovi vítaná, že mu vyhovuje a že s ňou musí za každých okolností súhlasiť.

To v plnej miere platí aj vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi, na ktorého sa vzťahuje § 93 ods. 2 O.s.p. Účel procesnej pomoci v sporovom konaní, ktorú má vedľajší účastník poskytovať (hlavnému) účastníkovi konania, môže byť naplnený, len ak účastník, na strane ktorého chce vedľajší účastník vystupovať, s vedľajším účastníctvom súhlasí. I keď sa určitý subjekt stáva vedľajším účastníkom už v

momente, keď súdu dôjde jeho procesný úkon obsahujúci prejav vôle vstúpiť do konania v procesnom postavení vedľajšieho účastníka, má bezpochyby účastník konania, ktorého chce vedľajší účastník v konaní podporovať, procesné právo vyjadriť svoj nesúhlas s jeho vstupom do konania. Treba mať totiž na pamäti, že v dôsledku rovnakých procesných práv a povinností môže vedľajší účastník v procesnom zmysle (i keď len do určitej miery) zasahovať do priebehu konania a ovplyvňovať ho. Účastník konania má preto právo svojim nesúhlasom zabrániť tomu, aby pred súdom na jeho strane v pozícii vedľajšieho účastníka konal ten, koho účasť v konaní si neželá. Povahe a účelu občianskeho súdneho sporového konania by sa jednoznačne priecil vstup vedľajšieho účastníka do konania na strane účastníka konania, ktorý by bol tomuto účastníkovi nanútený.

V zmysle vyššie uvedeného zodpovedá zákonu procesný postup súdu, v rámci ktorého oznámi účastníkom konania, že určitý subjekt vstúpil do konania ako vedľajší účastník a vyzve ich, aby sa k tomuto vstupu vyjadrili. Súdom vyzvaní účastníci môžu vyjadriť svoje nesúhlasné stanovisko so vstupom vedľajšieho účastníka do konania.

Právny poriadok Slovenskej republiky priznáva právnickým osobám, na ktoré sa vzťahuje § 93 ods. 2 O.s.p., široké možnosti uplatnenia ochrany práv, za účelom ktorej boli zriadené. Legitímnou formou, ktorou právnické osoby zriadené a zamerané na ochranu práv spotrebiteľa vo všeobecnosti prispievajú k sledovanej ochrane práv, je okrem vyššie uvedených foriem aj návrh na začatie konania alebo vstup do už začatého konania v procesnom postavení vedľajšieho účastníka. Pri využívaní tejto formy ochrany práv spotrebiteľa je ale potrebné zdôrazniť, že prejavom skutočného a úprimného záujmu o ochranu práv konkrétneho spotrebiteľa zo strany tej - ktorej právnickej osoby a logickým predpokladom efektívnosti ňou individuálne poskytovanej ochrany je, že: 1. sa dôsledne oboznámi so všetkými okolnosťami charakterizujúcimi situáciu daného spotrebiteľa, 2. nebude paušálne vstupovať („nanucovať sa“) do všetkých jej známych konaní, v prípade ktorých by mohla pôsobiť v procesnom postavení vedľajšieho účastníka (§ 93 ods. 2 O.s.p.), 3. vstúpi len do tých konaní, v ktorých to reálne vyžadujú potreby toho, koho chce v konaní podporovať a kto má byť v zmysle zákona objektom ochrany - spotrebiteľa.

Sama skutočnosť, že vôľu vstúpiť do určitého konania prejaví právnická osoba, činnosť ktorej je zameraná na ochranu práv spotrebiteľa, bez ďalšieho ešte neznamena, že jej procesný úkon vyjadrujúci túto vôľu vyvoláva vždy ňou sledované právne účinky (v tejto súvislosti možno poukázať napríklad na prípad vstupu takejto právnickej osoby ako vedľajšej účastníčky na strane účastníka zomrelého 18 rokov pred začatím konania - viď uznesenie Najvyššieho súdu z 10. januára 2013 sp. zn. 3 Cdo 297/2012). Ani samotný status takejto právnickej osoby vyplývajúci z § 93 ods. 2 O.s.p. v spojení s ustanovením § 25 ods. 1 písm. a/ zákona č. 250/2007 Z.z. ešte neznamena, že jej vstup do konania v procesnom postavení vedľajšej účastníčky je vždy prípustný (tu možno poukázať na uznesenie Najvyššieho súdu z 22. novembra 2012 sp. zn. 3 Cdo 149/2011 konštatujúce neprípustnosť vstupu vedľajšieho účastníka do exekučného konania).

S účinnosťou od 1. septembra 2003 ustanovenie § 201 O.s.p. „posilnilo“ postavenie vedľajšieho účastníka v tých prípadoch, v ktorých z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a (ním podporovaným) vedľajším účastníkom. V týchto prípadoch je právo podať odvolanie vedľajším účastníkom jeho samostatným procesným právom nezávislým od postoja, vôle a úkonov (hlavného) účastníka konania. Zmyslom takej procesnej úpravy je zabrániť tomu, aby vedľajší účastník čelil dôsledkom vyrovnania vzťahu medzi ním a účastníkom konania bez možnosti ovplyvniť výsledok konania aj podaním odvolania proti vôli účastníka konania, ktorého v konaní taký vedľajší účastník podporuje.

Ustanovenie § 201 veta druhá O.s.p. zdôrazňuje samostatnosť (nezávislosť na vôli a úkonoch niekoho iného) procesného oprávnenia vedľajšieho účastníka podať odvolanie v tých veciach, v ktorých z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom. Uvedené ustanovenie v spojení s § 93 O.s.p. nemožno však v žiadnom prípade vykladať tak, že vedľajší účastník má právo podať odvolanie iba vtedy, ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania jeho vzťahu s účastníkom konania.

Rozhodovacia prax súdov zastáva názor, že legitimácia vedľajšieho účastníka na odvolanie je vo všeobecnosti daná, ak sa ním podporovaný účastník nevzdal práva podať tento opravný prostriedok alebo ak s odvolaním vedľajšieho účastníka nevyjadril nesúhlas. Ak podá odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa len vedľajší účastník, musí sa súd vždy zaoberať tým, či a aké stanovisko zaujal k tomuto odvolaniu účastník podporovaný vedľajším účastníkom. Pokiaľ tento účastník vyjadril v konaní svoju vôľu tým, že sa vzdal odvolania, nemôže ho podať ani vedľajší účastník. Ak sa účastník odvolania nevzdal, je súd v prípade, že odvolanie podal len vedľajší účastník, povinný vyzvať ním podporovaného účastníka na vyjadrenie, či dáva k tomuto odvolaniu súhlas. Ak účastník odmietne takýto súhlas vedľajšiemu účastníkovi udeliť, je odvolanie vedľajšieho účastníka neúčinné, čo má za následok, že odvolací súd odmietne jeho odvolanie ako podané osobou, ktorá na odvolanie nie je oprávnená (porovnaj tiež uznesenie Najvyššieho súdu z 30. apríla 2009 sp. zn. 1 Cdo 59/2009).

Vzhľadom na to, že v danom prípade opatrovníčka odporcu vyjadrila súhlas so vstupom vedľajšieho účastníka do konania, ako aj súhlas s ním podaným odvolaním, je toto odvolanie potrebné považovať za odvolanie podané oprávnenou osobou a nie je dôvod ho podľa § 218 ods. 1 písm. a) O.s.p. odmietnuť.

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ si návrhom uplatňoval proti odporcovi zaplatenie istiny 1.208,85 Eur s úrokom z omeškania 9,25% ročne z dlžnej sumy od 22.04.2011 do zaplatenia na tom základe, že zapožičal odporcovi na základe zmlúv: č. A5394269, č. A5394234 a č. A5394249 a Dodatku k zmlúvam, ktorých neoddeliteľnou súčasťou sú Všeobecné podmienky. Navrhovateľ vypožičal odporcovi 3 kusy SIM-kariet, ktoré umožňujú odporcovi využívať telekomunikačné služby poskytované navrhovateľom. K SIM-kartám boli priradené účastnícke čísla: XXX XXX XXXX, XXXX XXX XXX, XXXX XXX XXX. Keďže si odporca riadne a včas nezaplatil cenu poskytovaných služieb vo výške 746,85 Eur vyfakturovaných v období 2010/12 - 2011/02, navrhovateľ pokusom o pokonávku zo dňa 07.04.2011 oznámil odporcovi sumu neuhradených faktúr za jednotlivé mesiace a sumu za mobilný telefón, vyzval ho na ich úhradu, avšak odporca na pokus o pokonávku nereagoval, žiadnou a ani čiastočnou úhradou pohľadávky. Navrhovateľ preukazoval, že odporca spôsobil navrhovateľovi škodu v súvislosti s rozdielom medzi akciovou a predajnou cenou veci. Navrhovateľ si zároveň uplatnil úrok z omeškania z celkovej dlžnej sumy, a to počnúc dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie uvedené v pokuse o pokonávku, t.j. od 22.04.2011. Navrhovateľ preukázal, že predmetom tejto pohľadávky je okrem sumy za neuhradené služby vo výške 746,85 Eur aj nárok na zaplatenie sumy 462,- Eur, ktorú si navrhovateľ v tomto konaní uplatňuje vo výške škody, pretože táto nesporne navrhovateľovi vznikla.

Prvostupňový súd sa s právnou kvalifikáciou nároku uplatňovaného navrhovateľom v časti istiny 462,- Eur s príslušenstvom nijako nevysporiadal. Z cit. odôvodnenia preskúmaného rozsudku je zrejmé, že prvostupňový súd pri posudzovaní nároku navrhovateľa z titulu náhrady škody na vec neaplikoval žiadne z hmotnoprávných ustanovení § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka. Okrem toho zo strohého odôvodnenia nie je možné zistiť, prečo súd považoval za nepreukázané, že navrhovateľovi vznikla škoda vo výške 462,- Eur. Z odôvodnenia rozsudku nie je možné zistiť, či pri uvedenom závere prvostupňový súd prihliadal na predložené dôkazy a ak áno, akým spôsobom ich vyhodnotil a na základe čoho potom dospel k záveru, že vznik škody bol preukázaný. Odôvodnenie rozsudku v tejto časti sa preto javí byť arbitrárnym.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania. Stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia v zmysle citovaného § 157 ods. 2 O.s.p., pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné zásadné otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Právo účastníka a povinnosť súdu na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou

náležitou každého rozhodnutia. Citované zákonné ustanovenie sa totiž chápe aj z hľadiska práv účastníka na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konania spĺňajúce garancie spravodlivosti a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len ESLP, porovnaj napr. rozsudok *Garcia Ruiz v Španielsko* z 21.01.1999) tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené, rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument účastníka bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (*Georiadis c. Grécko* z 29.05.1997, *Higgins c. Francúzsko* z 19.02.1998). Ústavný súd Slovenskej republiky opakovane vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa článku 45 ods. 1 Ústavy a článku 36 ods. 1 Listiny je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu. Ústavný súd vo svojom uznesení z 23. júna 2004, sp. zn. III. ÚS 209/04 vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpovede na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia.“

Porovnávajúc odôvodnenie rozhodnutia prvostupňového súdu v časti posudzovania uplatneného nároku z titulu náhrady škody s vyššie citovaným ust. § 157 ods. 2 O.s.p. a uvedenými kritériami pre odôvodňovanie súdnych rozhodnutí je zrejmé, že prvostupňový súd sa nimi dôsledne neriadil, keď z jeho odôvodnenia v danej časti s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu nie je možné zistiť, na základe akých dôkazov, skutočností, úvah a akého právneho posúdenia súd dospel k záveru, že žalobou uplatnený nárok je možné navrhovateľovi priznať z titulu náhrady škody.

Súd prvého stupňa však nepostupoval dôsledne pri právnom posúdení uplatneného nároku, keď vôbec neposúdil charakter uzavretej zmluvy medzi účastníkmi, pričom vôbec neskúmal, či táto zmluva nie je zároveň aj spotrebiteľskou zmluvou v zmysle ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pričom obrana vedľajšieho účastníka na strane odporcu bola založená práve na tom, že odporca má v danom vzťahu postavenie spotrebiteľa a vzťahuje sa naňho ochrana noriem spotrebiteľského práva.

Keďže prvostupňový súd sa v odôvodnení preskúmaného rozsudku obmedzil výlučne na citovanie ustanovení Obchodného zákonníka, pričom z odôvodnenia nie je zrejmé, či sa zaoberal a akým spôsobom sa následne vysporiadal s otázkou, ktorú musí skúmať *ex offio*, či predmetná spotrebiteľská zmluva neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, rozhodnutie zároveň trpí nedostatkom dôvodov, v dôsledku čoho bolo účastníkom odňatá možnosť konať pred súdom.

S poukazom na vyššie uvedené potom prvostupňový súd vec nesprávne právne posúdil, keďže na vec opomenul aplikovať ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách, ktoré sa na danú vec vzťahujú a sú pre právne posúdenie veci podstatné.

Z ustanovenia čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky vyplýva, že každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov, v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa § 1 O.s.p. - občiansky súdny poriadok upravuje postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov, ako aj výchova na zachovanie zákonov, na čestné plnenie povinností a na úctu k právam iných osôb.

Zmyslom práva na súdnu ochranu je umožniť každému reálny prístup k súdu a tomu zodpovedajúca povinnosť súdu o veci konať. Ak osoba splní predpoklady ustanovené zákonom, súd jej musí umožniť stať sa účastníkom konania so všetkými procesnými oprávneniami, ale aj povinnosťami, ktoré z tohto postavenia vyplývajú (viď nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky II.ÚS 14/2001 a II.ÚS 132/2002).

Právo na súdnu ochranu, okrem Ústavy Slovenskej republiky (čl. 46 ods. 1), Listiny základných práv a slobôd (čl. 36 ods. 1) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (čl. 6 ods. 1) zabezpečujú a vykonávajú aj jednotlivé ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (napr. § 41 O.s.p., § 123 O.s.p., § 115 O.s.p. a pod.). Obsahom práva na súdnu ochranu v rámci spravodlivého procesu je i právo účastníka, aby sa jeho vec, ak to zákon pripúšťa, prejedнала v dvojinštančnom konaní.

Ak by odvolací súd svoje rozhodnutie nepredvídateľne založil na iných právnych záveroch než súd prvého stupňa, porušil by právo účastníkov na spravodlivý proces a v skutočnosti by im odňal právo namietat správnosť právneho názoru súdu na inštančne vyššom súde. K novým právnym záverom odvolacieho súdu by sa účastníci nemali možnosť vyjadriť, prípadne predložiť nové dôkazy, ktoré z hľadiska doterajších záverov súdu prvého stupňa, sa nejavili významné. Ak odvolací súd dospel k iným právnym záverom pri posúdení zisteného skutkového stavu súdom prvého stupňa, musí rozhodnutie prvostupňového súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. K požiadavke dôsledného rešpektovania ústavného princípu dvojinštančnosti občianskeho súdneho konania tak odvolací súd mohol urobiť zadosť iba kasačným rozhodnutím. Inak by odvolací súd znemožnil účastníkom realizáciu ich procesných práv, lebo by im odoprel možnosť prieskumu nových, z pohľadu záverov súdu prvého stupňa dosiaľ bezvýznamných, avšak z hľadiska posúdenia odvolacím súdom rozhodujúcich záverov, čím by účastníkom odňal možnosť konať pred súdom (mutatis mutandis porovnaj rozhodnutie NS SR, sp. zn. 2 Cdo 276/2007).

V dôsledku vyššie uvedeného, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti, s použitím ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p., keďže takýmto postupom súdu sa odňala účastníkom možnosť konať pred súdom, ako aj s použitím ust. § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p., keď prvostupňový súd vec nesprávne právne posúdil tým, že na vec neaplikoval všetky náležité ustanovenia právneho predpisu a nadväzne v naznačenom smere i nedostatočne zistil skutkový stav, zrušil a podľa ods. 2 citovaného ustanovenia vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Povinnosťou prvostupňového súdu v ďalšom konaní bude, zodpovedať všetky relevantné právne otázky, na ktoré bolo poukázané vyššie, v prípade potreby doplniť dokazovanie, jeho výsledky riadne vyhodnotiť, vysporiadať sa so všetkými relevantnými argumentmi účastníkov konania a vo veci opätovne rozhodnúť, pričom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. odôvodniť.

V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd aj o trovách konania, vrátane trov tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.